

TECKEN PÅ SÄKERHET

En metod i arbetet med barn i behov av skydd

En workshop med

Andrew Turnell

Resolutions Consultancy

PO Box 56, Burswood, WA 6100, AUSTRALIA

aturnell@inet.com.au

Mars, 2001

Översättning: Gösta Karlsson
Faktagranskning: Ingemar Hansson
Skol- och fritidsnämnden i Helsingborg, 2001

DE VIKTIGASTE GRUNDPRINCIPERNA I PARTNERSKAPSTANKEN*

1. Respektera klienterna som människor som det är värt att göra affärer med.

Genom att bibehålla inställningen att familjen är kapabel till förändring kan man skapa en känsla av hopp och möjlighet. Var så öppen och fördomsfri som möjligt gentemot familjemedlemmar och närma dig dem som potentiella partners och medspelare när det gäller att skapa säkerhet och trygghet.

2. Samarbeta med personen, inte med övergreppet eller missförhållandet.

Socialarbetare kan skapa en relation med familjemedlemmar utan att på något sätt se genom fingrarna med övergreppet. Lyssna och ge gensvar på klientens berättelse. Ge familjen valmöjligheter och tillfällen till att få ge dig information.

Skaffa dig kunskap om vad de önskar och behöver.

Socialarbetaren måste vara uppriktig och ärlig, särskilt under utredningsfasen.

Behandla klienter som individer.

3. Inse att samarbete/samverkan är möjligt även när tvång anses nödvändigt.

Socialarbetare kommer nästan alltid att tvingas använda tvångsåtgärder i någon utsträckning och måste ofta bruka de lagenliga befogenheter som myndighetsutövning ger rätt till, för att förhindra situationer där bestående fara föreligger, men detta bör inte förhindra socialarbetaren från att sträva efter att bygga upp ett partnerskap tillsammans med föräldrar.

Medge att tvång och samarbete kan samexistera och använd färdigheter och tekniker som gynnar och utvecklar detta synsätt.

4. Medge att alla familjer uppvisar tecken på säkerhet.

Alla familjer har kompetenser, förmågor och styrkor. De ser till att barnen är säkra och trygga, åtminstone under någon tidsperiod, och vanligtvis för det mesta.

Försäkra dig om att noggrann uppmärksamhet ägnas åt dessa tecken på säkerhet.

5. Upprätthåll fokus på säkerhet och trygghet.

Fokus i arbetet med barn i behov av skydd är alltid att öka säkerhet och trygghet. Bibehåll detta fokus när du reflekterar över socialkontorets och socialarbetarens roll, liksom när du funderar över specifika detaljer och aktiviteter i det enskilda ärendet.

6. Skaffa dig kunskaper om vad klienten önskar och behöver.

Bekräfta klientens oro, bekymmer och önskemål. Använd klientens mål och ambitioner när en handlingsplan upprättas som kan motivera klienten till förändring. Närhelst överensstämmelse finns mellan klientens mål och socialkontorets mål, sammanför målen.

7. Leta alltid efter detaljer.

Ta alltid fram specifik, detaljerad information, vare sig det gäller att undersöka negativa eller positiva aspekter av situationen. Lösningar framträder ur detaljer, inte ur generaliseringar.

8. Inrikta dig på att åstadkomma små förändringar.

Tänk på, diskutera och arbeta för att åstadkomma små förändringar. Bli inte besviken när storslagna mål inte omedelbart uppnås. Inrikta dig på små mål inom räckhåll och bekräfta dem när de har uppnåtts.

9. Förväxla inte detaljer och enskildheter med bedömning.

Håll inne med bedömningen tills så mycket information som möjligt har samlats in. Blanda inte ihop slutsatser och bedömning med ärendets enskildheter.

Kom ihåg att andra, i synnerhet familjen, kommer att bedöma enskildheterna annorlunda.

10. Erbjud alternativ.

Undvik att stöta bort klienten genom onödigt tvång. Erbjud i stället alternativ utifrån så många aspekter och infallsvinklar som är möjligt i ärendet. Ett sådant förhållningssätt involverar familjemedlemmarna i processen och främjar samarbete och samverkan.

11. Betrakta samtalet som ett forum för förändring.

Betrakta samtalet som medling och värdesätt därför samspelet och den ömsesidiga påverkan mellan socialarbetaren och klienten som huvudmedlet för att åstadkomma förändring.

12. Betrakta dessa grundprinciper som mål att sträva mot, inte som förutsättningar.

Sträva kontinuerligt efter att realisera dessa grundprinciper, men var ödmjuk nog att inse att även den mest erfarna socialarbetare är tvungen att tänka och handla försiktigt och varsamt vid förverkligandet. Inse att ingen kan göra allt rätt hela tiden i arbetet med barn i behov av skydd.

* Utdrag från:

Turnell, A. And Edwards, S. (1999). *Signs of Safety: A Solution and Safety Oriented Approach to Child Protection*, WW Norton, New York.

VAD KLIENTER I ARBETET MED BARN I BEHOV AV SKYDD ÖNSKAR*

Forskningsresultat på detta område berättar för oss vad klienterna själva vill ha och värdesätter mest i relationen mellan socialarbetaren och familjen. Nedanstående sammanfattar studiernas väsentligaste aspekter av hur man når fram till en relation präglad av samarbete och samverkan i arbetet med barn i behov av skydd.

- Först och främst, och också viktigast: föräldrar och barn vill att man ska vara intresserade av och bry sig om dem som individer och att man såväl inser och värdesätter deras starka sidor som att man förstår deras svagheter. Klienter vill inte bli behandlade som ”ytterligare en brokig samling”, för att använda Cleaver och Freemans uttryck (1995). Denna poäng betonas utan undantag i all forskning.
- Besläktat med detta är att klienter vill känna att deras berättelse och deras syn på anklagelserna eller händelserna har blivit hörd och förstådd.
- Det är av avgörande betydelse för familjen om socialarbetaren är lyhörd och har en väl utvecklad känsla för de känslor av kaos, förvirring och stress som processen i arbetet med barn i behov av skydd väcker i familjen, särskilt i de tidiga faserna av utredningen.
- Kontakten mellan myndigheten och familjen bör baseras på ärlighet, med socialarbetare som står för rak information om vilken roll de har, varför de har kommit för att prata med familjemedlemmarna, vilka anklagelser som finns, och vilka åtgärder socialkontoret kan tänkas vidta eller kommer att vidta inför varje steg i processen. Ett regelbundet och heltäckande utbyte av information är av central vikt för klienterna under hela ärendets gång.
- Socialarbetaren/socialkontoret bör uttrycka sig tydligt inför familjen om vad som förväntas av den, snarare än att bara inrikta sig på vad den har gjort för fel.
- Familjen vill bli lyssnad på vad beträffar sina önskemål och de tankar och idéer som familjen har om hur situationen skall kunna förbättras.
- Sådana möjligheter och strukturer bör förekomma i processarbetet, vilka ger utrymme för familjen att påverka beslut och planering. Familjen ges olika valalternativ och utredningen ”tar med i beräkningen deras (föräldrarnas och, där det är möjligt, barnens) synpunkter och åsikter samt införlivar deras mål och ambitioner i planeringen” (Farmer & Owen, 1995, sid 322).

* Utdrag från:

Turnell, A. And Edwards, S. (1999). *Signs of Safety: A Solution and Safety Oriented Approach to Child Protection*, WW Norton, New York.

PRAKTISKA TILLÄMPNINGAR AV GRUNDERNA I TECKEN PÅ SÄKERHET**1. Förstå varje enskild familjemedlems ståndpunkt.**

Sträva efter att identifiera och förstå de värderingar, övertygelser och betydelse familjemedlemmarna lägger in i sina berättelser. Detta hjälper socialarbetaren till att betrakta varje fall som unikt och till att röra sig i riktning mot en planering som familjen kommer att anta och realisera.

2. Hitta undantagen till det som inte fungerar.

Leta efter undantag till problem. Detta väcker hopp hos socialarbetare och familjer genom att det påvisar att det inte alltid finns problem. Undantag kan också peka mot lösningar som har fungerat i det förflutna. Om det inte går att hitta några undantag, är problemet mycket större, vilket socialarbetaren då måste uppmärksamma.

3. Upptäck familjens styrkor och resurser.

Identifiera och framhäva familjens positiva sidor. Detta förhindrar att problemen upplevs som överväldigande och slår ned modet hos alla inblandade.

4. Inrikta dig på mål.

Få fram familjens målsättningar för att förbättra barnets säkerhet och familjens liv i allmänhet. Jämför dessa mål med socialkontorets egna mål. Dra nytta av familjens idéer närhelst det är möjligt. När familjen inte kan föreslå några konstruktiva mål alls, ökar förmodligen faran för barnet.

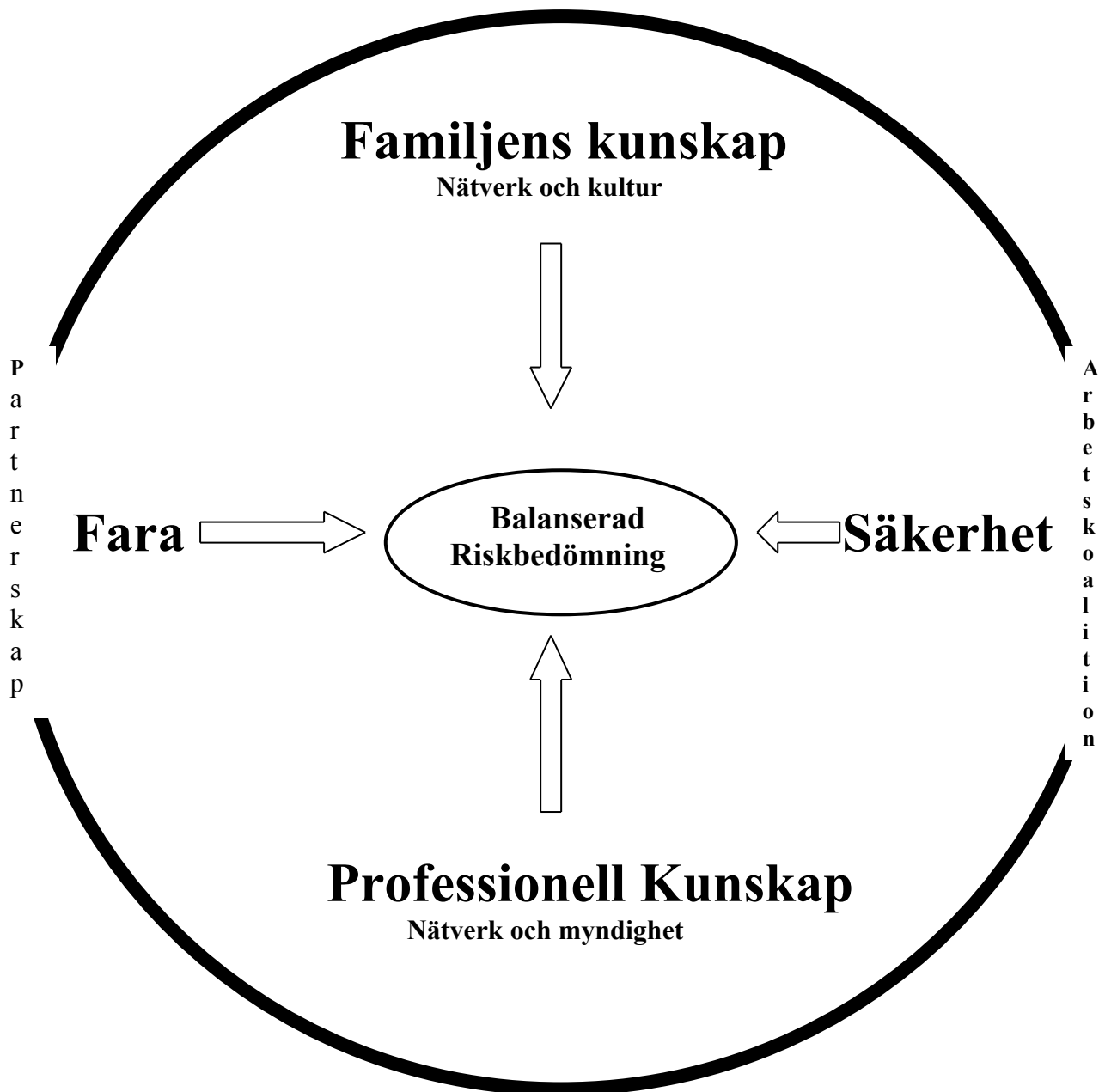
5. Gradera säkerhet och framsteg.

Identifiera familjemedlemmarnas uppfattningar om säkerhet och framsteg kontinuerligt under ärendets gång. Detta möjliggör tydliga jämförelser med socialarbetarens egna bedömningar.

6. Värdera och bedöm villighet, självförtroende och kapacitet.

Fastställ familjens villighet och förmåga att genomföra planeringen innan du försöker realisera den.

ALLSIDIG RISKBEDÖMNING

Tankar om riskbedömning:

" Livet kan bara förstås baklänges, men måste levas framlänges. " Sören Kierkegaard

" Du måste göra en bedömning, men du kan aldrig känna till den slutgiltiga domen. " Tony Cooke

" Om jag hade sagt att min hund var blå, hade jag menat att den var ledsen, men de hade trott att jag hade målat den. " Klient från Victoria

" Säkerhet och trygghet är styrkor uppvisade som skydd över tid. " L. McPherson & N. Macnamara

Analys – och planeringsformulär – Tecken på säkerhet

FARA

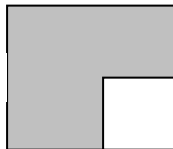
Det kan vara så att du önskar placera punkterna på inbördes avstånd mellan
fara- och säkerhetspolerna på denna linje

SÄKERHET

Skriv upp alla synpunkter som tyder på sannolikhet för illig behandling (i det förflutna, i dag, i framtiden)

Skriv upp alla synpunkter som tyder på säkerhet (undantag, styrkor och resurser, mål, villighet, etc)

Säkerhets – och kontextskala

Säkerhetsskala: Med hänsyn till information om faran och säkerheten, värdera situationen på en skala 0 –10, där 0 betyder att upprepning av liknande eller värre övergrepp/försummelse är konstaterad/säkerställd och 10 betyder att barnet är tillräckligt tryggt och säkert för att utredningen skall kunna avslutas.

Kontextskala: Värdera fallet på en skala 0 – 10, där 10 betyder att det här inte är en situation som behöver föranleda något ingripande och 0 betyder att det här är det värsta fall av övergrepp mot barn/försummelse som socialkontoret har träffat på.

Socialkontorets mål Vad behöver inträffa för att socialkontoret skall vara villigt att avsluta det här ärendet?

Familjens mål Vad önskar familjen allmänt sett och vad beträffar säkerheten ?

Önska framsteg Vad skulle för socialkontoret peka på att ett litet framsteg har gjorts?

**METOD FÖR ALLSIDIG RISKBEDÖMNING FRÅN VICTORIA
ANALYSMATRIS FÖR RISKBEDÖMNING FRÅN VICTORIA V1.0, NOV 1998.**

1. Beskriv den faktiska eller förmodade skada som barnet eller den unga personen utsatts för, bedömd av ansvarig socialarbetare, innefattande observationer, omdömen och tecken / indikatorer

2. MÖNSTER OCH HISTORIA

Vanvård/dålig behandling eller förmodad sådan (upphovskälla till skadan) som ett barn drabbats av (denna händelse/historia/grad av allvar), inklusive den mest allvarliga händelsen, och mönster (upptrappning/konstant/minskning): inkluderar anmälan till socialkontor och domstol:

Beskriv faktorer som:	ÖKAR SÅRBARHETEN	ÖKAR SÄKERHETEN	
		Styrkor	Skydd
3. Barn eller ung person - ålder; utveckling; sätt att fungera (För unga människor, innefattande åsikter och övertygelser om skada/hjälp/ själv-uppfattning och faktorer som inverkar på förmågan att skydda och ta hand om sig)			
4. Möjlighet för att skada - tillgänglighet för förövare, grad av möjlig utsatthet för skada			
5. Relation med och uppfattningar om barn/barn som utsätts för skada - hängivenhet, tillgivenhet och anknytning, kvaliteten på relationen och attityder			
6. Faktorer som inverkar på föräldraskap och barnuppfostran funktioner, relationer, stressfaktorer: historia/våld/psykisk sjukdom/intellektuellt handikapp/drogmissbruk			
7. Stöd och tjänster - familj/vänskap/samhällsstöd & attityder till barn/isolering; utnyttjande av /samarbete och samverkan/förmåga till engagemang gentemot professionella tjänster; alternerande anhörigvårdare/medlemmar i hushållet/andra			

Tankar om riskbedömning:

" Livet kan bara förstås baklänges, men måste levas framlänges. " Sören Kierkegaard

" Du måste göra en bedömning, men du kan aldrig känna till den slutgiltiga domen. " Tony Cooke

" Om jag hade sagt att min hund var blå, hade jag menat att den var ledsen, men de hade trott att jag hade målat den. " Klient från Victoria

" Säkerhet och trygghet är styrkor uppvisade som skydd över tid. " L. McPherson & N. Macnamara

ATT STRÄVA MOT PARTNERSKAP; TECKEN PÅ SÄKERHETSMETODEN FÖR BARN I BEHOV AV SKYDD

eller

Reflektioner på vägen mot en allsidig partnerskapspraktik i utredningsarbetet av barn i behov av skydd

ANDREW TURNELL¹

Resolutions Consultancy,

PO Box 56 Burswood, WA 6100, Australia. Ph: 0412 249 552 E mail: aturnell@nettrek.com.au

Sedan 1992 har Steve Edwards och jag, i samarbete med mer än 80 socialarbetare från västra Australien, vilka arbetar med barn i behov av skydd, utvecklat en allsidig partnerskapsbaserad metod som har fått namnet Tecken på Säkerhet. Denna uppsats presenterar en sammanfattning av metoden och ett exempel på ett ärende, där metoden tillämpas (del 2). Utvecklandet av modellen har framtvingat en fortlöpande utforskning av de många frågeställningar som innefattar partnerskap och myndighet, värdering och bedömning. De lärdomar som vi har dragit och de idéer som har uppkommit under arbetets gång, presenteras också i denna uppsats (del 1). Denna uppsats förbereddes inför den tolfte internationella kongressen rörande barnmisshandling, övergrepp och försummelse, vilken ägde rum i Auckland, 6-9 september, 1998.

1 FRÅN FÖRMYNDARMENTALITET I RIKTNING MOT PARTNERSKAP

Vid den tidpunkt – det tidiga 1960-talet - då Henry Kempe och hans kolleger ”återupptäckte” övergrepp mot barn, var förmyndarmentalitet och patriarkalisk ledning ett dominerande och till största delen oemotsagt maktmedel i västerländska samhällen.² I Australien har vi för närvarande framför oss något som kallas för Den Stulna Generationens Rapport, iordningsställd till den federala regeringen, och som handlar om tvångsförflyttningen av otaliga barn till Australiens urinvånare. Åtskilliga andra rapporter berättar för oss om den grymma och oriktiga behandling av övergreppsakaraktär som barnmigranter utsattes för inom alternativ och institutionell vård. Allt detta representerar det mycket nyss förflutna och i själva verket känner vi till kolleger som fortfarande utövar sina karriärer, och vilka tidigare i sina yrkesverksamma liv flyttade barn från ursprungsbefolkningsfamiljer och från ensamstående mödrar enbart grundat på föräldrarnas sociala ställning och position. Det går inte att skygga för det faktum att arbetet med barn i behov av skydd och området barns välfärd är en historia präglad av förmyndarmentalitet.

Hur som helst, varje yrke – inom det rättsliga området, inom undervisning, medicin, politik och listan kunde fortsättas – kämpar med att dess status minskar, och inget yrke beviljas den obestridda auktoritet i det sena 1990-talet, som gällde vid den tidpunkt då Henry Kempes namn blev känt. Förmyndarmentalitet är otvivelaktigt fortfarande ett dominerande maktmedel i våra samhällen, fastän det verkar uppenbart att dess inflytande avtar. Vi lever i en era av ”konkurrerande diskurser” (samtal) som konstruktivisterna säger, och ingen enskild röst kan göra anspråk på att sitta inne med den slutgiltiga verklighetsuppfattningen eller sanningen på något professionellt område. I arbetet med att skydda barn är den professionella kunskapen olikartad och omtvistad, både inom verksamhetsfältet och kanske ännu viktigare i samhället som helhet; våra idéer och särskilt vår praktiska tillämpning synas nitiskt i sömmarna av såväl politiker, media, det rättsliga samhället som av klienter och de organisationer som representerar dem.

På detta omtvistade område från 1990-talet, barn i behov av skydd, tror vi att verksamhetsfältet möter den enstaka mest kritiska frågan, och den är vad man intar för ståndpunkt mellan polerna förmyndarmentalitet och partnerskap (Calder 1995, reflekterar ytterligare över dessa poler).

Förmyndarmentalitet

Förmyndarmentalitet kan beskrivas som den process varigenom jag som professionell kommer till dig som är klient i ärenden som gäller skydd av barn, med attityden och inställningen att det är mina åsikter och

¹ Andrew Turnell är författare till denna uppsats, och ”Jag” ovan refererar till författaren. ”Vi” refererar till min kollega Steve Edwards och mig själv. Vi har samarbetat för att skapa metoden Tecken på Säkerhet.

² Med hänsyn till att detta är en internationell kongress vill jag fastslå att jag inte alls känner mig kvalificerad och skulle inte kunna tänka mig att göra anspråk på att kommentera de icke-västerländska samhällenas kultur i denna uppsats.

uppfattningar som är av mest vikt och betydelse i vårt samspel och vår växelverkan. Jag, den professionelle, kommer att värdera problemets art och beskaffenhet, risken och skadan, och jag kommer att formulera de lösningar som är nödvändiga för att lösa problemet. Vad du som klient tänker och tycker, är av underordnad betydelse.

Ju mindre den verkliga eller förmodade skadan är, ju mer kan jag kan tillåta dina åsikter att påverka min praxis och mitt tänkande. Richard Gelles (under tryckning) har nyligen uppgivit att han tror att 10 – 15 % av amerikanska familjer, där anklagelserna har bestyrkts, är ”obehandlingsbara”, och antyder att dessa familjer därför måste avstå från rätten att få kunna påverka den professionella praxis som tillämpas på deras situation. Mot bakgrund av att de professionella tränas till att bli experter på problem och lösningar inom sitt yrkesfält, är det förmodligen riktigt att säga att förmyndarmentalitet förblir det dominerande böjningsmönstret bakom begreppet professionalism. Det tycks för oss också vara inom ” denna ram av brister och försummelse ” som de flesta professionella hjälparbetare verkar.

Olyckligtvis träffar man på inom detta paradigm ett yrkesområde som förbrukar och stöter bort många av sina utövare, vilka till slut känner sig som kanonmat, fångade i en arbetsamhet präglad av ränker och intriger, samtidigt som man försöker nå visshet och säkerhet. Till exempel beskrev Kempe och Kempe 1978 att amerikanska socialarbetare hade en genomsnittligt tid i yrket på 18 månader och nyligen fann NSW-avdelningen för Samhällstjänster att den yrkesverksamma tjänstgöringstiden för nyanställda socialarbetare uppgick till endast 8 månader i genomsnitt (Cashmore, 1998). På de övre nivåerna av yrkesfältet, skapar akademiker, teoretiker och byråkrater idéer och karriärer som är av ringa eller ingen betydelse och vikt för fältarbetaren (Thomas 1996). Allt detta pågår medan klienter, de styrande och media blir alltmer frustrerade. Till exempel kom den Nationella Amerikanska Kommissionen för Barn (citerad i Thompson 1995, sid 5) 1991 fram till att:

om nationen avsiktligt hade utformat ett system som skulle frustrera de professionella som bemannar det, förarga allmänheten som finansierar det, och överge de barn som är beroende av det, kunde den inte ha gjort ett bättre jobb än vad det nuvarande välfärdssystemet för barn gör.

Partnerskap

På den andra änden av skalan har fältet upptäckt begreppet partnerskap, en beteckning som främjar delaktighet, samverkan och samarbete mellan socialarbetaren och familjen. Begreppet ”partnerskap” kommer ursprungligen från Storbritannien, i synnerhet från Barnlagen 1989, och det är i detta land som denna idé begreppsmässigt har blivit mest fullständigt utforskad. Hur som helst tar sig denna rörelse med inriktning mot partnerskap uttrycksformer över hela världsklotet, och det kan säkerligen vara sant att påstå att det är klienterna som har lett de professionella fram mot detta begrepp. Konsumentgrupper blir alltmer högröstade deltagare och aktörer inom området barn i behov av skydd (t ex Edward, 1997 och Familjerättsgruppen, 1991 a & b). Samtidigt har de professionella utforskat klienterna, och yrkesfältet har i ökad grad lyssnat på de erfarenheter som de människor har, vilka befinner sig i mottagardelen av processen; Brown (1986), MacKinnon (1992), Familjerättsgruppen (1994), Cleaver och Freeman (1995), Thoburn, Lewis och Shemmings (1995), Farmer och Owen (1995) och McCallum (1995).

Den förmodligen mest kända undersökningen i Storbritannien av begreppet partnerskap kommer från Socialdepartementets rapport ”Skydd av barn ; Forskningsmeddelanden ” 1995, vilken sammanfattar 20 större projekt som har inriktningen skydd av barn mot övergrepp. Den rapporten har åtnjutit internationell spridning och har fått avsevärt inflytande på vårt tänkande, särskilt det material som rör de sex studier som direkt kartlade klienter. Vi är likväl inte fullt nöjda med sättet på vilket rapporten definierar partnerskap:

” Forskningsmeddelanden ” berättar för oss att partnerskap kännetecknas av ”val att gå in i ett partnerskap” och att det föreligger ”jämlighet/jämställdhet eller nästan jämlighet/jämställdhet mellan parterna” (1995, sid 109) och att t o m ”makt delas” (sid 36). Dessa föreställningar stämmer inte överens med våra erfarenheter från arbetet med barn i behov av skydd, ej heller passar det i själva verket in med vad vi har förstått klienter menar med en god praktisk tillämpning i arbetet.

Det framstår som skrottretande att tala om jämlighet/jämställdhet eller nästan jämlighet/jämställdhet mellan föräldrar och socialarbetare, när de senare har lagstadgade möjligheter att sätta igång utredningar inom den intima sfären av familjelivet, omhändertar barn och vidta andra åtgärder, såsom att föra in föräldrarna/familjen i ett barnskyddsregister. Vidare, klienter väljer inte, i det stora flertalet fall, att träda in i en relation med en socialarbetare och de kontrollerar verkligen inte (eller borde så göra enligt vår uppfattning) det beslut som avgör när relationen ska anses vara avslutad.

Denna kritik ska inte ses som ett sätt att avfärda partnerskapstanken utan snarare som ett sätt att hjälpa till att tydligare definiera vad begreppet innebär i samband med en praktisk tillämpning av arbetet med barn i behov av skydd. Vi tror att partnerskap bäst kan uppnås när alla professionella (vare sig det är akademiker eller fältarbetare) är uppriktiga och ärliga när de reflekterar över makt och myndighet i relationer som rör arbetet med barn i behov av skydd.

Den professionelle sitter med de flesta trumfkorten i relationen mellan familjen och socialarbetaren (även om det inte är ovanligt för socialarbetare att underskatta den makt de kan utöva). I detta hänseende är de beskrivningar av partnerskap som man kan hitta i ” Forskningsmeddelanden ”skadliga för en god praktisk tillämpning i arbetet, eftersom det ser ut som man använder sig av en ” mjuk försäljningsteknik ” för att marknadsföra socialarbetarnas myndighetsroll. Detta är tråkigt, eftersom det finns tillräcklig ambivalens vad beträffar tvång och myndighetsutövning i hjälparbetarprofessionerna generellt sett, utan att tänkarna inom yrkesfältet själva ska öka oredan medelst det egna skrivandet och forskningen.

I samtliga studier på området som vi känner till, råder det ingen tvivel hos klienten om att den med myndighetsbefogenheter försedde socialarbetaren är den mäktigaste parten. Klienten vill genomgående veta var han/hon står i förhållande till socialarbetarens maktbefogenheter (härav den ofta ställda frågan: ”Kommer ni att omhänderta mitt barn?”) och klienten efterlyser ärlig och uppriktig information i detta avseende. När socialarbetaren både känner sig trygg i och klar över sin auktoritetsroll i relationen, läggs en fast och ärlig grund till ett partnerskap mellan socialarbetaren och familjen. Utifrån denna grund kan partnerskapet ytterligare förstärkas av socialarbetare som härefter målmedvetet och skickligt arbetar för att minimera skillnaden i makt genom att skapa förtroende och tillit, involvera familjen så mycket som möjligt, dela med sig av information, tillvarata deltagarnas medverkan i planeringsprocessen, tillhandahålla alternativ och valmöjligheter varhelst det är möjligt och främja familjeinsatser vid varje möjligt tillfälle.

Den springande punkten och det avgörande testet på partnerskap handlar om mål. Vi har sagt på ett annat ställe att ”partnerskap existerar då både myndigheten och familjen samarbetar, samverkar och gör ansträngningar för att nå specifika, ömsesidigt överenskomna och förstådda mål.” (1997 sid 180). Man bör inte få intrycket av att partnerskap existerar på basis av att socialarbetaren eller familjen ”trivs med varandra” eller något liknande, snarare kan ett fungerande partnerskap sägas existera när både familjen och socialarbetaren förstår vad de försöker åstadkomma och uppnå och där båda parterna handlar för att röra sig i den riktningen.

Partnerskap på spaning efter tillämpning och praxis

Ryburn (1996, sid 16) uppger kortfattat att begreppet partnerskap är ”i många avseenden en idé som fortfarande är på spaning efter sin praktiska tillämpning”. Det finns undantag från denna bedömning, den mest betydande är partnerskapstanken i familjegrupprådslagsmodellen, tillkommen i Nya Zeeland i samband med lagen om Barn, Unga Personer och deras Familjer från 1989. Familjegrupprådslag har nu inte bara i nästan ett decennium realiserats i Nya Zeeland, utan har också använts och utvärderats i många andra länder (Ban, 1993, Familjerättsgruppen, 1994, Morris & Tunnard, 1996, Hudson, Morris, Maxwell & Galaway 1996 och Merkel-Holguin, 1998). Det är inom området rådslag som partnerskapstanken har blivit fullständigast utforskad och det finns också åtskilliga andra partnerskapstankar vilka strävar mot rådslagsmodeller, och som vi känner till (Mayer, 1989, MacCullum, 1992, Keys, 1996 och Graber, Keys & White, 1996).

Trots detta, som Ryburn anspelar på, har partnerskapets huvudmän inte hittat en etablerad praktisk tillämpning på det bredare fältet i det författningensliga arbetet med att skydda barn, särskilt under förundersöknings – och utredningsfaserna, där någon form av riskbedömning är det dominerande paradigmet.

Några andra har försökt att erbjuda en partnerskapsmodell som är tillämpbar från förundersökning till avslutande av ärendet (t ex Weakland and Jordan, 1990, MacCallum, 1996), fastän ingen av dessa modeller har givits förmånen att få kunna tillämpa idéerna konsekvent och på ett sammanhängande sätt. Två andra modeller genomförs i Michigan, U.S.A. (Berg & Kelly, under tryckning) och i Malmö, Sverige (Sonderquist och Holmquist, privat kommunikation). I Victoria, Australien, har Socialdepartementet utarbetat partnerskapsprinciperna i familjegrupprådslagen för att skapa en mer generell filosofi inom arbetet med barn i behov av skydd, något som departementet kallar ”barncenterad-familjeinriktad praktik”. Ur denna filosofi har departementet utvecklat en partnerskapsmodell för att kunna undersöka, utreda och göra sammandrag av reaktioner och respons, kallad Förbättrade Klientresultat eller ECO, (D.H.S., juni 1997 och oktober 1997). ECO har tillämpats och noggrant testats i två statliga regioner och utvärderingar finns nu tillgängliga.

Vår egen metod, Tecken på Säkerhet (vilken vi strax ska beskriva) är vårt försök till att utveckla en partnerskapsmodell inom arbetet med barn i behov av skydd, som kan tillämpas från ärendets början till dess avslutande.

Det finns många svårigheter förbundna med att tillämpa en partnerskapsmodell inom detta område och Morrison fångar in problemet väl när han säger att socialarbetare är intensivt medvetna om ”att varje misslyckande med att skydda barn som ett resultat av ökat risktagande under återopandet av ”partnerskap”, kommer att straffas” (1995, sid 133).

För att kunna implementera en metod grundad på partnerskap, måste socialarbetare och socialkontoren balansera och förena tendenser som ofta synes vara oförenliga. Mest kritiskt är hur socialarbetaren på ett respektfullt sätt närmar sig föräldrar som kan ha begått övergrepp mot sina barn eller försummat dem, utan att samtidigt bagatellisera allvaret i situationen. Socialarbetaren kan känna sig fångad mellan att antingen bli cynisk och luttrad likt en polis som ser en potentiell brottsling i varje människa, eller att bli överdrivet mottaglig och lyhörd inför föräldrar, med benägenhet för att använda ”optimismens måttstock” (Dingwall, Eekelaar och Murray, 1983) och befinna sig i farozonen för ”professionell farlighet” (Dale, Davies, Morrison och Waters, 1986). Detta dilemma har också fått oss att brottas med frågan: hur värderar och bedömer socialarbetaren samtidigt som han/hon förblir öppen gentemot familjens perspektiv, vilket är en grundförutsättning när man bygger upp ett partnerskap?

Bedömningar som medger att ”Du kan inte känna till den slutgiltiga domen”.

Nigel Parton erbjuder i sina många uppsatser och böcker (t ex 1985 & 1996) en analys, vilken enligt vårt förmenande är en ovärderlig startpunkt när man ska påbörja värderings- och bedömningsarbetet för barn i behov av skydd. Enligt vad vi förstår, använder sig Parton av ett interaktionellt konstruktivistiskt perspektiv (de Shazer, 1991) och hävdar att det som socialarbetare uppfattar som övergrepp mot barn och de risk- och säkerhetsbedömningar som görs i samband härmed, inte är några definitiva sanningar utan snarare yrkesmässiga och sociala konstruktioner.

Alltmedan Partons bidrag ofta uppfattas primärt som kritik med lite omedelbar relevans i praktiken, är det vår uppfattning att det konstruktivistiska perspektivet i själva verket erbjuder en solid ideologisk och filosofisk grund för föreställningar, begrepp och praktisk tillämpning av partnerskapstanken. Detta på grund av att i sin enklaste utformning är konstruktivismen ideologiskt pluralistisk och påstår att det inte finns ett enda perspektiv utan en mångfald av perspektiv. Förmyndarmentalitetens företrädare hävdar å andra sidan, öppet eller förtäckt, att det bara finns ett perspektiv som är av betydelse, och det är den yrkesmässiga, professionella bedömningen.

Partnerskapsbaserad praktik bör utveckla och stödja professionella som värdesätter sina egna kunskaper och maktbefogenheter och som samtidigt känner sig trygga nog att göra professionell kunskap och bedömning känslig och sårbar för familjens kunskaper, perspektiv och omdömen. I detta avseende har vi inspirerats av det policyarbete som har företagits av Hjälpverksamheten för barn och unga personer i Nya Zeeland. Under vägledning av chefen för Riskbedömning, Craig Smith, har man offentliggjort och blottlagt hela riskbedömningsproceduren inklusive kontorets protokoll, för maorierna och nya zeeländarna (NZCYPS, 1996a and b).

Mot bakgrund av den konstruktivistiska användbarheten med de mångfaldiga perspektiven, är det viktigt att kasta ut nätet så vitt och brett som möjligt när man gör bedömningar inom arbetet med barn i behov av skydd. Eftersom vi tror att riskbedömning erbjuder en alltför snäv inriktning när det gäller på vilka grunder bedömningar ska göras, har vi fått ordning på det hela, för att förstora kartan, genom att skapa en värderings- och analysprocess som ger aktiv respons på klientens perspektiv (t ex i den fallstudie som följer, övervakar socialarbetaren kontinuerligt ärendets framskridande och utveckling genom att inbjuda barnet till att göra en bedömning av hur pass säkert och tryggt det känner sig) och som också bygger upp omdömen baserade på information som rör familjens styrkor och förmågor, nuvarande säkerhet och trygghet, och mål eller tänkt säkerhet och trygghet, sida vid sida med mer traditionella risktolkningar.

Verksamma inom hjälpprofessionerna har länge omhuldat föreställningen att de praktiska utövarna av yrket skall vara värderingsfria. Vi tror att ett noggrant återbesök på detta område kan behövas (Hopfield och Turnell, under tryckning) och hur som helst, i arbetet med barn i behov av skydd skapar denna föreställning många dilemman, eftersom vilken väg du än väljer, kräver detta bemödande av dig att du gör bedömningar och fäller omdömen. För de professionella som företräder förmyndarmentaliteten föreligger inget problem när det gäller att fälla omdömen, eftersom de förstår saken som så att detta är vad de får betalt för. För den professionelle som strävar

efter partnerskap är inte saken så enkel; vi strävar efter att träna socialarbetare i att värdera och fälla omdömen, baserad på detaljerad information som är så väl balanserad som möjligt och där också socialarbetarna är villiga att kontinuerligt låta dessa omdömen utsättas för klientens perspektiv samt för sig själva erkänna att fastän de måste värdera och fälla omdömen, ”kan de aldrig fälla den slutgiltiga domen”³

2 TECKEN PÅ SÄKERHETSMODELLEN SOM ETT EXEMPEL PÅ EN PRAKTISK TILLÄMPNING VILKEN STRÄVAR MOT PARTNERSKAP

När vi utbildar socialarbetare i metoden Tecken på Säkerhet, strävar vi efter att hjälpa dem att hitta en solid grund mellan de två ytterligheterna ”fackmannen har alltid rätt” (förmyndarmentalitet) eller, att å andra sidan, ge efter för frestelsen att rätt och slätt enbart tro på klienten (professionell farlighet). Vad som behövs är socialarbetare som på ett klarsynt sätt, öppet och ärligt kan möta den verklighet och oskönhet som förmodad eller faktisk dålig behandling, misshandel och övergrepp skapar, utan att för den skull avhumanisera eller demonisera de inblandade människorna. Detta kräver av inblandade personer mottaglighet och öppenhet för nya intryck och idéer, vilket medger möjligheter och förändring utan att underskatta skade- eller risknivån. Fastän detta är en svår uppgift och denna balanserade hållning ofta har erövrats genom ett hårt arbetes mångåriga erfarenheter, blir vi ständigt uppmuntrade av erfarna socialarbetare som vi arbetar tillsammans med, vilka bibehåller och utvidgar både klarheten i syftet och den öppna attityden, vilket gör dem till några av de mest inspirerande hjälparbetare vi känner till.

Metoden Tecken på Säkerhet utvecklar och stödjer socialarbetarens förmåga och skicklighet när det gäller att på ett vidsynt sätt närma sig situationer där barn behöver skydd, genom att eftersträva balans i informationen från och med den första kontakten under förundersökningsfasen. Inledande förundersökning och utredning på detta område kretsar vanligtvis runt informationsinsamlande kring risk och skada. Uppgifter såsom graden av allvar och mönster hos det som inte fungerar, familjemedlemmarnas uppfattningar och insikter om övergrepp och försummelse, barnets sårbarhet inför framtida skada, benägenhet för våld inom familjen och sådana tilläggfaktorer som drogmissbruk, psykisk störning och eventuell förekomst av tidigare historia rörande barnmisshandel i föräldrarnas liv, sammanfattar det typiska slag av information som inhämtas med syftet att göra en riskbedömning (t ex Sigurdson och Reid, 1996).

Det är vår åsikt att de flesta riskbedömningskartor är för ensidiga. Att rikta uppmärksamheten på en familj uteslutande mot dessa nyss nämnda områden, är nästan som att enbart kartlägga ett bestämt territoriums mörkaste dalar och mest dystra hålor. Det råder inget tvivel om att socialarbetaren måste insamla information om tidigare och potentiell skada och om brister i familjen, men för att balansera bilden är det också nödvändigt att skaffa sig kunskaper om tidigare, nuvarande och potentiell säkerhet och trygghet, kompetenser och förmågor samt styrkor. Tecken på Säkerhetsmodellens sex praktiska beståndsdelar tillhandahåller en stomme och struktur för att hjälpa socialarbetaren att få fram, förstärka och värdera den konstruktiva sidan av familjens förmågor och utvecklingsmöjligheter och detta medger en mer allsidig och balanserad förståelse av risk och skada.

Följande är en mycket kortfattad presentation av de praktiska momenten i metoden Tecken på Säkerhet. För en mer omfattande redogörelse, se Edwards och Turnell 1995, Turnell och Edwards 1997 och Turnell och Edwards, under tryckning.

I. Ståndpunkt vad beträffar oegentligheten, missförhållandet/försummelsen, vanskötseln

”Ståndpunkt” syftar på de djupt liggande värden och övertygelser som genomsyrar individen i synen på missförhållandet eller försummelsen. Att lyssna på och ta hänsyn till en enskild familjemedlems ståndpunkt kan göras utan att instämma i eller tolerera dennes övertygelser vad beträffar missförhållandet/försummelsen och enligt våra erfarenheter är detta nödvändigt för att varje familjemedlem skall känna sig respekterad.

³ Vi har kommit fram till denna ståndpunkt beträffande bedömningar i arbetet med barn i behov av skydd, påverkade av en välkänd fackföreningsledare från Västaustralien, Tony Cook. Tony har offentligt förklarat sig vara sonen till Eric Edgar Cooke, den sista människan som hängdes i Västaustralien efter att ha dödat 6 människor under 1960/61. Tony har varit tvungen att brottas med arvet efter en far som tillfogade sig själv och sin mor ständigt återkommande fysiskt och känslomässigt våld och som också var en massmördare. I ett televisionsprogram (Australian Broadcasting Commission, 1998) rörande sina egna och sin mors erfarenheter, fäller Tony kommentaren att han under de mellanliggande 36 åren sedan avrättningen, har kommit till i allt högre grad lära känna sin far, och ger också uttryck för att en giltig och välgrundad dom fälldes som ledde till avrättning hans far, men konstaterar sedan ”du kan inte fälla den slutgiltiga domen”.

II. Undantag till oegentligheten, missförhållandet/försummelsen, vanskötseln

Med undantag (fick denna beteckning först av Steve de Shazer och hans kolleger, se de Shazer, och andra 1986), menas tillfällen när problemet (i det här fallet missförhållandet eller försummelsen) kunde ha inträffat, men inte gjorde det. Till exempel, en förälder kunde ha blivit rasande på sitt barn men motstod impulsen att slå barnet genom att göra något annat. Socialarbetaren får fram information av denna sort genom att ställa sådana frågor som: ”Berätta för mig om tillfällen då du får ditt barn att lyssna på dig utan att du slår det?”

Att ställa frågor om undantag bygger på det dubbla antagandet att problemet inte inträffar hela tiden och att det är mycket troligt att personen redan handskas med problemet på ett lämpligt sätt vid vissa tillfällen.

III. Familjen styrkor och resurser

Scenarier i arbetet med barn i behov av skydd kan bli och blir ofta ”genomdränkt av problem”⁴. Det är viktigt att försöka vidga den här bilden genom att leta efter de positiva sidor och styrkor som familjemedlemmar ser hos varandra och i familjen, eller som kan bekräftas av andra människor eller av socialkontoret. Det är mycket troligt att detta också kommer att stödja och utveckla samarbete och samverkan mellan familjen och socialkontoret, på så sätt att familjen mycket väl kan förvärva känslan av att socialarbetaren för med sig ett balanserat perspektiv på situationen, och inte bara inriktar sig på vad som är fel. Liksom för alla moment i Tecken på Säkerhet, är information om familjens styrkor och resurser användbar på två möjliga områden. Om ett positivt scenario växer fram runt familjen, är detta fullt möjligt bygga på och ger åtminstone god information om familjerelationernas kvalitet och beskaffenhet. Å andra sidan, om familjemedlemmarna endast kan identifiera något eller ingenting alls positivt om varandra eller sin familj, kan detta, i kombination med annan information, vara ett tecken på att problemet är allvarigare än vad man tidigare trodde.

IV. Mål

Grundläggande i Tecken på Säkerhetsmetoden är den tydliga och noggranna inriktning som görs på målen hos de två nyckelgrupper som är engagerade i processen; familjemedlemmarna och socialkontoret.

Enligt vår uppfattning är det nödvändigt att socialkontoret genom hela processen tydligt uttalar – i konkreta beteendetermer - vad det behöver få se som kan påvisa att tillräcklig säkerhet och trygghet föreligger för att avsluta ärendet. Detta kräver ofrånkomligen grundligt tankearbete av socialarbetaren och övervakaren samt detaljerade kunskaper i ärendet.

Jämsides med socialkontorets mål är det viktigt att undersöka hur familjemedlemmarna anser att problemet skall hanteras och hur de skulle vilja gå till väga när det gäller att åstadkomma säkerhet och trygghet. Diskussioner rörande undantag bör också ha frambringt information om den säkerhet och trygghet som redan existerar i familjen, och detta kan mycket väl vara ett underlag utifrån vilket man kan diskutera, värdera och skapa en tänkt säkerhet och trygghet.

V. Att gradera säkerhet och trygghet

Arbete med barn i behov av skydd är ett mycket laddat åtagande, och det finns ett stort behov av att man för in detaljer och preciseringar i ens bemödanden. Vi har kommit fram till att frågor ordnade efter en skala, kan vara ovärderliga i detta avseende. Tecken på Säkerhetsmetoden inbjuder socialarbetarna och familjemedlemmarna till att rutinmässigt och kontinuerligt värdera trygghets- och säkerhetsnivån med hjälp av en graderad fråga, såsom ”om 10 innebär att du är säker på att den här sortens händelse inte kommer att inträffa igen och din son är säker och trygg, och där 1 innebär att du tror att det med all sannolikhet kan hända igen, hur skulle du bedöma situationen för närvarande?”. Fallstudien, som avslutar denna uppsats, demonstrerar ytterligare något hur modellen drar nytta av en gradering av säkerhet och trygghet.

Frågor ordnade efter en skala erbjuder socialarbetare en enorm fördel på så sätt att de förstår situationen utifrån en sammanhängande enhet från risk till säkerhet. Som varje erfaren socialarbetare beredvilligt kommer att tillstå, är garantier om absolut säkerhet och trygghet aldrig möjlig. Verkligheten innebär att arbetet utförs någonstans i utrymmet mellan total risk och fullständig säkerhet och trygghet. Frågor ordnade efter en skala

⁴ White (1988/9), myntade termen ”beskrivning genomdränkt av problem”, för att syfta på situationer där problemets skenbart enorma omfattning översvämmar eller dränker allas syn på situationen, vilket leder till känslor av hopplöshet och vanmakt. Denna uppfattning motarbetar de möjligheter man kan föreställa sig, vilka skulle kunna förändra situationen eller få den att bli bättre.

utnyttjar denna känsla av att det finns en sammanhängande enhet och genom det sätt på vilket frågorna är konstruerade, inbegriper de möjligheten till förändring (för vidare diskussion, se Berg och de Shazer 1993, Hopwood och de Shazer 1994, Turnell och Hopwood 1994 a & b).

VI. Villighet, förmåga och tillit

Enligt våra erfarenheter är det inte ovanligt att sociala myndigheter och socialarbetare förbereder planeringen av dessa ärenden utan att eftersträva familjemedlemmarnas bedömning av den egna villigheten och förmågan att genomföra en bestämd planering, och vilken grad av tillit och förtröstan familjemedlemmarna känner inför uppgiften. Tecken på Säkerhetsmetoden vill förhoppningsvis frambringe idéer som leder till handling, vilka familjen har använt tidigare eller sådana som uppfattas som förnuftiga av familjen, eftersom de införlivar sina ståndpunkter och uppfattningar med problemet och belyser familjemedlemmarnas egna mål. Oavsett hur idéer kommer fram, är det livsviktigt att socialarbetaren skapar sig en bild av familjemedlemmarnas förmåga, villighet och tillit. Ofta görs detta på ett uppriktigt och ärligt sätt genom att använda frågor ordnade efter en skala 0–10.

Värdering, bedömning och analys

De praktiska momenten i metoden är utformade för att kunna användas jämsides med traditionella riskkalkyler och för att skapa en balanserad och av familjen påverkad bedömning av risker och möjligheter till säkerhet och trygghet. Ju mer detaljerad informationen är, desto bättre, men det finns ingen möjlighet att komma undan den bistra verkligheten: efter att ha insamlat information, måste socialarbetaren bedöma. Utrymmet nedan tillåter inte en presentation av de speciella bedömnings- och planeringsprotokoll som Tecken på Säkerhet använder (se Turnell och Edwards, 1997 och material under tryckning); emellertid visar den följande fallstudien på hur processen ser ut som vi använder för att komma fram till en värdering, bedömning och analys.

Fallstudie

En flicka i tidiga tonår (vi kommer att kalla henne Gail) blev våldtagen av sin styvfars bror (Alan) under en campingutflykt. Modern, Helen, hade inte deltagit i weekend-aktiviteterna, men kände omedelbart att någonting var fel när Gail återvände hem. Helen fick sin dotter att sitta ned och prata, och på det sättet fick hon reda på vad som hade hänt. Vid samma tillfälle avslöjade Gail också för sin mamma att hennes styvfvar (Thomas) hade begått sexuella övergrepp mot henne de senaste två åren. Helen konfronterade omedelbart Thomas och krävde att han skulle lämna familjens hem. Härpå följde att en medlem i storfamiljen underrättade socialtjänsten.

Helen blev förskräckt när socialarbetaren⁵ kom på besök första gången. Hennes tidigare erfarenhet av ”soc” hade varit negativ och hon var rädd för att alla hennes barn skulle bli omhändertagna (Gail var den äldsta av fyra. Bill, hennes helsyskon, var två år yngre, och hennes yngsta två syskon, båda förskolebarn, var Thomas biologiska barn.).

Ärendet komplicerades ytterligare av den mångåriga fiendskapen och motsättningarna i Helens storfamilj: Åtskilliga släktingar betraktade henne som en olämplig förälder, och de hade, vid flera tillfällen, anmält henne till sociala myndigheter. Detta underblåstes delvis av det faktum att Thomas hade fått ett barn tillsammans med Helens syster. Det var systemen som hade tagit initiativet till de flesta anmälningarna.

Vid det första hembesöket, trädde socialarbetaren in i det mest röriga och stökiga hus hon hade träffat på under alla sina år i yrket. Hon fann en familj och en mamma med en synnerligen kaotisk livsstil. Eftersom socialarbetaren var mottaglig och känslig för tecken på säkerhet och trygghet, uttryckte socialarbetaren sin erkänsla för att Helen redan hade gjort viktiga ansträngningar för att stärka Gails säkerhet och trygghet. Socialarbetaren var mycket uppmärksam på Helens rädsla för ”soc” och var noga med att ge Helen komplimanger för hennes engagemang i sina barn, för sättet på vilket hon närmade sig sin dotter så att flickan kunde förmå sig till att avslöja våldtäkten och övergreppet, och för hennes beslutsamhet att tvinga förövaren att lämna familjen.

Det var tydligt att den chock som händelserna hade orsakat, nu hade hunnit ifatt Helen, och hon var alltför förkrossad och överväldigad för att kunna diskutera saker någon längre stund. Socialarbetaren bad emellertid både Helen och Gail att bedöma graden av Gails omedelbara säkerhet och trygghet. Båda gav uttryck för att hon var fullkomligt säker och trygg för tillfället. Baserat på all information, bestämde sig socialarbetaren för att det

⁵ Caroline Sullivan, denna fallstudie är hämtad från Turnell och Edwards 1999.

förelåg tillräcklig säkerhet och trygghet för att kunna avsluta samtalet och fastställa tidpunkten för ett nytt möte några dagar senare. Till följd av den första kontakten med familjen, med hänsyn till graden av allvar i avslöjandet, bedömde socialarbetaren säkerhets- och trygghetsnivån för Gail till 3 (10 innebär absolut visshet om säkerhet och trygghet, 0 innebär absolut visshet om att övergreppet kommer att återupprepas), med ett kontextvärde på 2.

Vid den andra kontakten med Helen och Gail, upptäckte socialarbetaren att Thomas hade återvänt vid flera tillfällen, skenbart för att besöka sina två barn i förskoleåldern, när Gail var hemma och inga andra vuxna fanns närvarande. Socialarbetaren handlade snabbt för att omöjliggöra denna situation, delvis för att Gails egen uppfattning om säkerhet och trygghet uppskattades till 1 av 10 vid dessa tillfällen.

Det är viktigt att framhålla att socialarbetaren inte hade för avsikt att bli vägledd uteslutande på grundval av Gails bedömning. Gails svar försåg henne bara med bra information och avspeglade att Gail hade bedömt situationen realistiskt. Om Gail hade bedömt sin säkerhet och trygghet som hög i detta sammanhang, hade socialarbetaren blivit uppmärksam på ett annat problem. Hon hade fortfarande säkerställt att Thomas inte skulle ha någotillträde (umgängesrätt) till Gail, men hon skulle också varsamt tagit itu med att undersöka saken närmare tillsammans med tonåringen. Efter detta andra samtal, träffade socialarbetaren omedelbart Thomas. Tillsammans anpassade de besöksarrangemangen så att flickan inte skulle bli lämnad ensam med sin styvfar igen och såg till att det skulle finnas övervakning vid alla besök hos de yngre barnen.

Vid efterföljande kontakter, kände socialarbetaren att det var absolut nödvändigt att skapa en samarbetsrelation för att ta itu med Helens rädsla för att barnen skulle omhändertas. Socialarbetaren upplyste Helen om att om hon fortsatte att garantera Gails säkerhet och trygghet på samma sätt som hon redan hade visat, kunde hon inte föreställa sig att barnen skulle behöva bli omhändertagna. Socialarbetaren gjorde det också klart för Helen att hon skulle göra allt som stod i hennes makt för att hjälpa Helen till att bibehålla inriktningen att skydda barnen och hjälpa Gail med att ta itu med det övergrepp hon utsatts för. Fortsatt säkerhet och trygghet skulle utesluta varje behov av att vidta åtgärder utifrån klagomål som kom från Helens syster eller från andra familjemedlemmar.

Socialarbetarens ansträngningar att engagera och uppmuntra Helen träffade tydligen rätt i prick. Helen avslöjade att hon hade utsatts för övergrepp som barn. När hon hade avslöjat det specificerade övergreppet, hade hennes mamma inte trott på henne. I motsats till detta var Helen fast besluten om att ge Gail det bästa stöd som hon kunde. Helen kommenterade också att hon tidigare hade misstänkt Thomas för övergrepp mot Gail, men när hon frågade, hade Gail förnekat detta.

Socialarbetaren byggde upp relationer med Helen, Gail och Thomas, och inriktade sig alltid noggrant på att skapa och upprätthålla trygghet och säkerhet för tonåringen. Hon besökte familjens hem regelbundet och träffade ett noggrant val i att inte konfrontera problem såsom röran och oordningen i huset, eftersom – fastän situationen i huset kunde ge anledning till oro – hon bedömde att om hon lyfte den frågan, skulle den direkt motverka sitt syfte. Vidare, det skick vilket huset befann sig i, verkade inte hämmande på Helens förmåga att stödja Gail och garantera hennes säkerhet och trygghet. Socialarbetaren var också noggrann med att försäkra sig om att utvecklingstakten och det allmänna sättet att fungera var acceptabelt hos de yngre barnen.

I början var Helen mycket försiktig vad beträffade att ta saken till polisen. När hon som tonåring hade blivit utsatt för övergrepp, hade hon gått till polisen och de hade inte trott på hennes berättelse. Socialarbetaren ägnade avsevärd tid åt att prata igenom denna fråga med både Helen och Gail. Medan socialarbetaren underrättade polisen om situationen omedelbart efter den inledande anmälan, tog det sex månader innan både mor och dotter var villiga att vittna mot Thomas och Alan.

Under hela ärendets gång, fick socialarbetaren ständigt fram mammans egen oro över Gail och de andra barnen, och uppmuntrade henne att komma med idéer för att ta itu med dessa problem. På detta sätt inriktade sig Helen på kaoset i sitt liv och oredan i huset och började att ta itu med dessa saker. Socialarbetaren gav Helen komplimanger närhelst hon hade gjort ett framsteg i enlighet med de egna målsättningarna.

Socialarbetaren avsatte också tid för att skapa en bra relation till Gail, och avlyssnade tonåringens känsla för sitt eget liv, vilken sorts stöd hon ville ha och hur hon själv uppfattade sin säkerhet och trygghet. Socialarbetaren brukade ofta, som ett sätt att ha kontakt på ett informellt plan, köra tonåringen hem från möten för en grupp för unga människor som utsatts för sexuella övergrepp.

En anmärkningsvärd aspekt av detta ärende är att socialarbetaren utvecklade en samarbetsrelation med Thomas. Socialarbetaren fick ett medgivande om det sexuella övergreppet från honom långt innan Gail och hennes mamma var beredda att ta det hela till polisen. Socialarbetaren utnyttjade skickligt denna kunskap för att få Thomas att se till att Gail var säker och trygg genom att han höll sig borta från henne. När polisen blev inblandad, hade socialarbetaren ett betydande inflytande över att få Thomas att erkänna övergreppet för utredande tjänsteman och i domstolen erkänna sig skyldig (för vilket han senare fick sex års fängelse). Thomas gjorde detta delvis för att bespara Gail traumat att behöva medverka i en polisutredning och vid ett korsförhör i domstolen. Socialarbetaren underlättade och främjade dessa handlingar för Thomas del genom att ge honom tid att berätta sin historia och inte ideligen utmana och bestrida hans ståndpunkt och uppfattning att övergreppet egentligen inte var hans fel. Socialarbetaren kände att hon kunde göra detta, eftersom hon bedömde att Thomas erkännande gav henne tillräcklig makt och inflytande för att kunna garantera den säkerhet och trygghet som hon eftersträvade för Gails del.

Socialarbetaren fortsatte också att hålla Thomas underrättad i takt med att frågor och problem uppkom. Hon tog mannen på allvar i hans önskan att ha en meningsfull relation med sina biologiska barn och angav att om detta gjordes med påvisbar säkerhet och trygghet för barnen – först och främst genom att kontakten med barnen övervakades – skulle hon stödja detta. Under hela tiden som hon hade kontakt med den här mannen, var socialarbetaren tydlig mot honom med avseende på problem och risksituationer och var likaledes mycket tydlig i vad hon krävde och förväntade. I utredningar om barn i behov av skydd, är det inte ovanligt att socialarbetare undviker att arbeta med förövare, men detta ärende visar att det är möjligt att samarbeta och nå resultat tillsammans med män som Thomas.

Det här är ett mycket allvarligt ärende, med en komplicerad familjedynamik med ömtåliga, rädda, ibland aggressiva och förvirrade individer inblandade. Ett skickligt, noggrant och målmedvetet bruk av sin yrkesroll hjälpte socialarbetaren att underlätta för samarbetsrelationer och medverka till att påtagligt säkerställa ett mycket gott resultat för Gail och de andra barnen. Med stöd av socialarbetaren genomförde Helen många förändringar i sitt liv: hon bröt relationen med Thomas fullständigt, hon blev mer beslutsam och bättre organiserad i sitt liv och i sin omsorg om alla barnen, hon inledde en relation med en man som var mer positiv för henne än vad hon någonsin tidigare hade upplevt, och hon började fästa större vikt vid sitt utseende och hur hemmet såg ut. Socialarbetaren gav Helen komplimanger för varje steg. Resultatet för Gails vidkommande i det här ärendet blev mycket gott. Hon gjorde stora framsteg i livet.

Inte allt i det här ärendet framskred på det sätt som socialarbetaren hade önskat. Det blev uppenbart att Gails bror Bill, som var några år yngre, hade blivit djupt påverkad av allt som hade hänt. Han var tydligt mycket arg, surmulen och tillbakadragen långa stunder, och Helen var mycket orolig för honom. Slutligen upptäcktes att han också hade utsatts för sexuella övergrepp av Thomas vid flera tillfällen. Försök gjordes för att få Bill att dra sig ur sitt skal, men trots socialarbetarens och Helens stora kraftansträngningar, förblev han i stor utsträckning okommunicerbar. Dessutom, när detta skrevs, kom våldtäkten, tillfogad av Alan, just upp i domstolen. Socialarbetaren var inte villig att avsluta ärendet förrän hon hade sett att familjen klarade övergångsperioden under rättegångens påfrestningar på ett lyckosamt sätt.

Slutsats

Detta ärende demonstrerar på ett bra sätt de viktigaste grundsatserna i Tecken på Säkerhetsmetoden., vilket innebär att man i arbetet med att skydda barn alltid skall vara målmedvetet inriktad på att säkerställa och upprätthålla påvisbar säkerhet och trygghet för barn och unga människor. Sett ur detta perspektiv, kan säkerställande av bevis för att risk föreligger, betraktas som ett led i processen med att skapa säkerhet – inte som ett mål i sig.

Det finns många nyanser som detta ärende omfattar och som i allt gott utredningsarbete använde sig socialarbetaren ständigt av sitt omdöme på bästa sätt om hur man skulle fortsätta. Det finns moment och detaljer i denna berättelse som läsaren kan tänkas vilja protestera mot, t ex socialarbetaren beslut att strunta i husets smuts och kaos, beslutet att inte konfrontera Thomas ståndpunkt avseende övergreppet och hennes beslut att stödja att fadern fick tillträde under övervakning (umgängesrätt) till sina unga barn. Detta ärende representerar Tecken på Säkerhetsmetoden bra, därför att alla dessa beslut togs utifrån ett tydligt och målmedvetet fokus på förekomsten av existerande och ökad säkerhet och trygghet, besjälad av avsikten att man, genom att skapa ett partnerskap med berörda individer, kommer att öka socialarbetarens inflytande och kraft när det gäller att stödja fortsatt konstruktiv förändring.

TACK TILL PERSON SOM BIDRAGIT.

Idéerna i den första avdelningen av denna uppsats "Från förmyndarmentalitet i riktning mot partnerskap" har utformats i samspel med min kollega och vän Julie Boffa, som arbetar som tjänsteman med policyfrågor inom området barn i behov av skydd på Socialdepartementet, Victoria, Australien. Jag vill tacka Julie för möjligheten att tillsammans med henne få förbättra och förfina dessa idéer och också för hennes noggranna läsning och redigering av hela uppsatsen.

James och Sally: Efter undersökningen

Analys – och planeringsformulär – Tecken på säkerhet

FARA

Det kan vara så att du önskar placera punkterna på inbördes avstånd mellan fara- och säkerhetspolerna på denna linje

SÄKERHET

Skriv upp alla synpunkter som tyder på sannolikhet för olik behandling (i det förflutna, i dag, i framtiden)

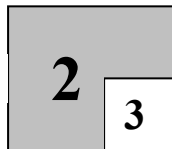
1. Sexuella brott (2 x inträngande) av James 16, förövade mot en 18- årig intellektuell handikappad ung kvinna.
2. James syster Sally (13) bevitnade övergreppet.
3. När Sally intervjuas, avslöjar hon för polisen att hon och James har haft simulerat sex, ömsesidig onani och oralsex. James skickades till ungdomsfängelse på dessa anklagelser.
4. Efter sitt frisläppande är James tillbaka i familjen med Sally.
5. Familjens uppfattning är att aktiviteterna utfördes i samförstånd (bagatellisering?)
6. Det finns ingen relation mellan föräldrarna och yrkeskåren.
7. Polisen och behandlingsenheten säger att föräldrarna är fientliga, ljuger om händelser, bagatelliserar innebörden, skyddar förövaren.
8. Behandlingsenheten säger att James kan med lätthet trakassera Sally och hon löper stor risk; att den ene eller den andre måste lämna familjens hem.
9. Familjen har upplevt en ofantlig splittring och sönderfall på grund av processen

Skriv upp alla synpunkter som tyder på säkerhet (undantag, styrkor och resurser, mål, villighet, etc)

10. Sally är i allmänhet OK i skolan.
11. Föräldrarna vill ha båda barnen.

12. James har erkänt brotten men säger att det skedde i samförstånd.
13. Sally och James går båda på behandling men Mamma tycks kontrollera processen genom att alltid delta i dem.
14. Familjen är isolerad från storfamiljen i Victoria.

Säkerhets – och kontextskala

Säkerhetsskala: Med hänsyn till information om faran och säkerheten, värdera situationen på en skala 0 –10, där 0 betyder att upprepning av liknande eller värre övergrepp/försummelse är konstaterad/säkerställd och 10 betyder att barnet är tillräckligt tryggt och säkert för att utredningen skall kunna avslutas.

Kontextskala: Värdera fallet på en skala 0 – 10, där 10 betyder att det här inte är en situation som behöver föranleda något ingripande och 0 betyder att det här är det värsta fall av övergrepp mot barn/försummelse som socialkontoret har träffat på.

Socialkontorets mål Vad behöver inträffa för att socialkontoret skall vara villigt att avsluta det här ärendet?

Att få Sally att bli säker och trygg från en upprepning av övergrepp, troligtvis med Sally och James permanent separerade.

Familjens mål Vad önskar familjen allmänt sett och vad beträffar säkerheten ?

- * Ha båda barnen i familjens hem.
- * Få yrkeskåren att försvinna ur deras liv

Direkta framsteg Vad skulle för socialkontoret peka på att ett litet framsteg har gjorts?

- * Flytta Sally från familjen eller få James att omedelbart bo någon annanstans.

Analys – och planeringsformulär – Tecken på säkerhet**FARA**Det kan vara så att du önskar placera punkterna på inbördes avstånd mellan
fara- och säkerhetspolerna på denna linje**SÄKERHET**Skriv upp alla synpunkter som tyder på sannolikhet för
otillräcklig behandling (i det förflutna, i dag, i framtiden)

1. Sexuella brott (2 x inträngande) av James 16, förövade mot en 18- årig intellektuell handikappad ung kvinna.
2. James syster Sally (13) bevitnade övergreppet.
3. När Sally intervjuas, avslöjar hon för polisen att hon och James har haft simulerat sex, ömsesidig onani och oralsex. James skickades till ungdomsfängelse på dessa anklagelser.
4. Efter sitt frisläppande är James tillbaka i familjen med Sally.
5. Familjens uppfattning är att aktiviteterna utfördes i samförstånd (bagatellisering?)
6. Det finns ingen relation mellan föräldrarna och yrkeskåren.
7. Polisen och behandlingsenheten säger att föräldrarna är fientliga, ljuger om händelser, bagatelliserar innebörden, skyddar förövaren.
8. Behandlingsenheten säger att James kan med lätthet trakassera Sally och hon löper stor risk; att den ene eller den andre måste lämna familjens hem.
9. Familjen har upplevt en ofantlig splittring och sönderfall på grund av processen

12. Sammanbrott i relationen mellan behandlingsrådgivarna och James: de vill konfrontera honom med brotten och få honom att ta fullt ansvar. James känner att han behandlas som en sexualbrottsling, inte som en människa.

13. Behandlingsenheten fortsätter att tro på värdena 2/3.

14. James och Sally har berättat för myndighetspersonen att de utsattes för sexuella övergrepp i Victoria, men att relationen till behandlingsenheten inte var tillräckligt bra för att för att kunna undersöka detta där.

Skriv upp alla synpunkter som tyder på säkerhet
(undantag, styrkor och resurser, mål, villighet, etc)

10. Sally är i allmänhet OK i skolan.
11. Föräldrarna vill ha båda barnen.

15. Familjen är öppen och villig att prata med och samarbeta med myndigheten.

16. Familjeregler och strategier för säkerhet och trygghet finns på plats.

T ex: om Sally känner sig obehaglig till mods &/eller om övergrepp upprepas, måste James lämna huset. James och Sally tillåts aldrig att vara ensamma tillsammans, en vuxen måste alltid vara närvarande. Föräldrarna övervakar detta noggrant; vilket har bevitnats. Sally och James förstår och antar själva reglerna. Föräldrarna flyttade om James och Sallys sovrum till skilda ändar av huset. Speciella jularrangemang gjordes eftersom föräldrarna inte kunde vara tillgängliga.

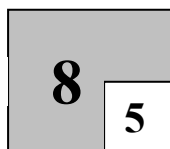
17. Föräldrarna stödjer båda barnen.

18. Sally bedömer sin säkerhet och trygghet till 8 och sin tillförsikt inför att kunna upprätthålla planeringen till 9 för att: Människor vet vad som har hänt; inget ytterligare har hänt sedan James återvände (5 mån); Sally skulle omedelbart berätta om någonting hände och hon vet att hon skulle bli trodd.

19. Socialarbetaren engagerade två utomstående vuxna, vilka Sally tryggt och snabbt kunde tala med om hon hade bekymmer eller kände sig orolig.

20. James har berättat för sin mamma att han aldrig kommer att göra detta igen.

Säkerhets – och kontextskala

Säkerhetsskala: Med hänsyn till information om faran och säkerheten, värdera situationen på en skala 0–10, där 0 betyder att upprepning av liknande eller värre övergrepp/försummelse är konstaterad/säkerställd och 10 betyder att barnet är tillräckligt tryggt och säkert för att utredningen skall kunna avslutas.

Kontextskala: Värdera fallet på en skala 0 – 10, där 10 betyder att det här inte är en situation som behöver föranleda något ingripande och 0 betyder att det här är det värsta fall av övergrepp mot barn/försummelse som socialkontoret har träffat på.

Socialkontorets mål Vad behöver inträffa för att socialkontoret skall vara villigt att avsluta det här ärendet?

Avsluta ärendet när åtalspunkterna har behandlats i domstol (förhör skall inledas om en månad) under förutsättning att miljön har upprätthållit och följt planeringen av säkerhet och trygghet hela tiden och en månad efter rättegången.

Vid den här tidpunkten är alla familjemedlemmar säkra på att realiserandet av planeringen kommer att fortsätta.

Familjens mål Vad önskar familjen allmänt sett och vad beträffar säkerheten ?

Ha båda barnen i familjens hem med Sallys säkerhet och trygghet garanterad.

Få yrkeskåren att försvinna ur deras liv och gå vidare med sina egna liv.

Önska om framsteg Vad skulle för socialkontoret peka på att ett litet framsteg har gjorts?

Att myndigheten formulerar målsättningar för att kunna avsluta ärendet inför familj och behandlingsenhet.

Utveckla bättre relationer mellan behandlingsenheten och Sally och James.

Föra myndighetens uppfattning och ståndpunkt närmare behandlingsenhetens och familjens.

Säkerställa i detalj med James vad som kan göra honom säker på att han inte kommer att upprepa övergreppen.

24 MÅNADERS INTEGRERAD BEHANDLINGS – OCH SÄKERHETSPLAN FÖR SYSKONÖVERGREPP EN FALLSTUDIE

(förutsätter 12-åring som deltar i ett 20 månaders långt behandlingsprogram på internat)

Ett inledande möte med alla professionella yrkesgrupper som är engagerade (CPS-arbetare=Child Protection Service- nedan utbytt mot: ”socialarbetare”, internatanställda, familjebehandlare, förmyndare/vårdnadshavare, advokater ets) med syfte att komma överens om arrangemanget kring den integrerade säkerhetsinriktade behandlingen, kontrollstationerna för att nå ett lyckosamt slutförande och utvecklandet av en säkerhetsplanering som ska svara mot en organiserad återförening. Integrerad behandlingsplan därpå genomarbetad och förfinad tillsammans med föräldrarna och nyckelpersonerna i deras nätverk. Om domstolen är involverad, godkännes planeringen av domstolen.

Regelbundna deltagarkonferenser för att beskriva läget skall ske under ärendets tvååriga varaktighet, föräldrar skall till fullo vara involverade vid dessa konferenser. Tydligt definierad ledningsroll-socialarbetare fastställd för att övervaka händelseförloppet och realiserandet av säkerhet och trygghet under hela den tvååriga processen. Resursperson utses för lägeskonferenserna (kan tänkas vara eller inte vara den som leder utredningen).

Behandlingsplan för familj och flickor skall omfatta:

Utforskande av föräldrarnas oro, bekymmer och perspektiv på övergreppet. Övergreppscykel, maktfrågor, empati för offer, andra frågor (såsom moderns mentala sjukdom), tidigare frågeställningar (såsom DV) skall utforskas här. Allt detta arbete skall ständigt återkopplas till föräldrarna för att beskriva hur utvecklingen går mot att skapa säkerhet och trygghet i familjen så att den kan återförenas. Ständig spåra framsteg så som föräldrarna uppfattar det (t ex ordnat efter skalor) och låta behandlingsprocessen bli utformad utifrån deras erfarenheter och perspektiv.

En skicklig barnterapeut för att bygga upp en relation med de två flickorna. Utforskande av flickornas oro, bekymmer och perspektiv på övergreppet. Etablera hos dem ett förfaringsätt för att de skall kunna bedöma sin egen säkerhet och trygghet, t ex ordnat efter skalor (kan tänkas innefatta ansikten snarare än siffror).

Ålders-/stadielämpliga ord och bilder tas fram i samverkan mellan föräldrar och behandlingspersonal, utformade för flickorna på ett sådant sätt att man kan förklara allt som har hänt, att det inte borde få ha hänt, vad som nu händer för att det ska gå att ta itu med och hur behandlingen iscensätts för att nå fram till en återförening. Överlämnandet av dessa ord och bilder skall göras till hela familjen (inklusive tolvåringen-som förmodligen får observera det hela genom en enkelriktad spegel, osedd av andra), med socialarbetare och en representant från behandlingsinternatet närvarande. Processen torde också innefatta pojkes ursäkt till föräldrar och flickor ... tolvåringen förberedd inför detta genom internatbehandlingsprogrammet.

Ett nätverk utvalt av familjen (t ex släktingar, nära vänner, grannar, präst, arbetskamrater etc) skall vara med och få för sig förklarad behandlingsprocessen och ord och bilder presenterade. Deras engagemang i iscensättningen av återföreningsprocessen börjar.

Kontakt mellan tolvåringen och familjen under icke-yrkesmässig övervakning börjar. Riktlinjer för familjens säkerhet och trygghet, motsvarande varje enskild kontakt, skall successivt utvecklas, omfattande familj och nätverk. Huvudprincipen för riktlinjerna är att tolvåringen aldrig får vara ensam tillsammans med den fyraåriga och den femåriga flickan.

Organiserad återkomst för tolvåringen, kopplat till medverkan av samtliga familjemedlemmar i behandlingsprogrammet, börjar med kontakt under övervakning (låt oss säga 4 timmar) utvecklar sig till icke-övervakade kontakter (följer ord och bilder och nätverksrelationer), utvecklas till övernattningar, sedan slutligen fullständig återförening.

När kontakter under icke-yrkesmässig övervakning en gång har påbörjats, skall socialarbetare gå runt i nätverksspiralen (börja med fyra- och femåringen) och kontrollera om kontakterna har varit säkra och trygga.

Successiva riktlinjer för säkerhet och trygghet skall utvecklas och inordnas i förhållande till varje stadium i återföreningsprocessen. Socialarbetare (och förmyndare/vårdnadshavare) måste godkänna varje kontakt som följer samt riktlinjerna för säkerheten.

Under den period som familjebehandlingen pågår, identifieras en eller två nyckelpersoner i nätverket, vilka flickorna litar på och kan prata med om de känner sig osäkra och otrygga. Kommer förmodligen att behöva inkluderas en lärare från flickornas förskola.

När flerövernattningar påbörjas, skall tolvåringens rektor och lärare engageras i planeringen, detta skall göras i samverkan med föräldrar (t ex avgör föräldrarna vad skolan skall informeras om och de gör detta gemensamt med socialarbetaren).

Slutgiltig plan för säkerhet och trygghet med fullständig återförening fullbordas, med väldigt mycket nätverksengagemang. Det kallas till ett möte med en fullständig rollbesättning från familjens sida för att presentera den fullständiga säkerhetsplanen, och för att maximera nätverksengagemanget. Säkerhetsplanen skall beskriva vad som händer om det uppstår något problem (t ex om flickorna börjar att känna sig otrygga). Säkerhetsplanen inkluderar syftet med familjens säkerhet.

Återförening sker, realiserandet av säkerhetsplanen övervakas av socialarbetare och ärendet avslutas efter den överenskomna övervakningsperioden.

Gratulationer, skriftliga intyg, fest och firande.

REFERENCE LIST

- Australian Broadcasting Commission, (1998). *Australian Story*. July 23, ABC TV, Channel 2.
- Ban, P. (1993). Family Decision Making - The Model as practiced in New Zealand and its relevance in Australia. *Australian Social Work* 46(3): 22-30.
- Berg IK (1994). *Family Based Service: A Solution Focused Approach*, WW Norton, New York.
- Berg IK and De Shazer S. (1993). "Making Numbers Talk: Language in Therapy" in *The New Language of Change: Constructive Collaboration in Psychotherapy*, S. Friedman (Ed), Guildford Press, New York.
- Berg, IK & Kelly, S. (2000). *Building Solutions in Child Protective Services*. WW Norton, New York
- Brown C., *Child Abuse Parents Speaking: Parents' Impressions of Social Workers and the Social Work Process*, School for Advanced Urban Studies, University of Bristol, 1986.
- Cade B. & O'Hanlon W. (1993). *A Brief Guide to Brief Therapy*, WW Norton, New York.
- Calder, (1995). Child Protection: Balancing Paternalism and Partnership: *British Journal of Social Work*, 25(6), 749-766.
- Cashmore, J. (1998). *Lifematters*. May 19, Australian Broadcasting Commission, Radio National.
- Cleaver, H. and Freeman, P. (1995). *Parental perspectives in cases of suspected child abuse*. HSMO: London.
- Dale, P., Davies, M., Morrison, T. and Waters, J. (1986). *Dangerous families; assessment and treatment Of child abuse*. Routledge, London.
- Dartington Social Research Unit. (1985). *Child protection messages from research*. HSMO, London.
- de Shazer., Berg IX, Lipchik E., Nunnally E., Molnar A., Gingerich W.C., and Weiner-Davis M. (1986). "Brief Therapy: Focused Solution Developmen", *Family Process*, 25, pp 207-221.
- de Shazer, S. (1991). *Putting difference to work*. WW Norton, New York.
- de Shazer S. (1988). *Clues, Investigating Solutions in Brief Therapy*, WW Norton, New York.
- Dean G. & Locke M. (1983). "The Creation of Therapeutic Realities in Initial Child Protection Interventions" *Australian Journal of Family Therapy*, Vol 4 #2, pp 91-98.
- D.H.S., (June, 1997). *Enhanced client outcomes project*, Protection and Care Branch, Melbourne, Victoria.
- D.H.S., (October 1997). *Child centred family focused practice in protection and care*. Protection and Care Branch, Melbourne, Victoria.
- D.H.S., (1999). *Victorian Risk Framework*. Protection and Care Branch, Melbourne, Victoria.
- Dimmock B. "California dreaming: the West Coast way to creative child protection work. Commentary on Weakland and Jordan." *Journal of Family Therapy*, Vol 14, 1992, pp 255-262.
- Dingwall, R., Eekelaar, J. & Murray, T. (1983). *The protection of children; State intervention and family life*. Oxford: Blackwell.
- Durrant M. (1993). *Residential Treatment, A Cooperative Competency Based Approach to Therapy and Program Design*, WW Norton, New York, 1993.

- Edward A.J. (1997). Foster care in crisis: ACLU vs Milwaukee county. *Social Work Perspectives*. 7(1).
- Edwards S. and Tumell A. (1995). *Signs of Safety: A Report of the 1994 Joint Work Project with DCD Centrecare Brief Therapy Service*, Perth.
- Essex, S., Gumbleton, J. & Luger, C. (1996). Resolutions: Working with families where responsibility for abuse is denied. *Child Abuse Review*, 5, 191-201.
- Essex, S. & Gumbleton, J. (1999). Conversations in the "similar but different: Working with denial in cases of severe child abuse. *Australia and New Zealand Journal of Family Therapy*, 20(3), 139-148.
- Family Rights Group, (1991a). *Getting going; Tips for local support groups*. Family Rights Group Publications, London.
- Family Rights Group, (1991b). *77w work -of self help groups*. Family Rights Group Publications, London
- Family Rights Group (1994). *On the receiving end: Families experiences of the court process in care and supervision proceedings under the Children's Act 1989*. Family Rights Group Publications, London.
- Farmer, E. and Owen, M. (1995). *Child Protection Practice: Private Risks and Public Remedies*. HSMO London.
- Fisch R., Weakland J. and Segal L. (1982). *Tactics of Change*, Jossey Bass, San Francisco.
- Flecknoe-Brown J. (1993). "Statutory Family Therapy; A Family Therapy Team Approach in Child Protection Practice" *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, Vol 14, No.3, pp 129-136.
- Gelles, R. J. (in press). Untreatable families. In Robert M. Reece (Ed), *The treatment of child abuse*. John Hopkins University Press, Baltimore.
- Graber, L., Keys, T. & White, j. (1996). Family group decision-making in the United States: The case of Oregon. In J. Hudson, A. Morris, G. Maxwell & B. Galaway (Eds.), *Family Group Conferences*. Monsey: Willow Tree Press.
- Hopwood, L. and de Shazer, S. (1994). From Here to Who Knows Where: The Continuing Evolution of Solution Focused Brief Therapy. In M. Elkaim (Ed), *Therapies Families: Les Principales Approches*, Editions du Seuil, Paris.
- Hudson, J, Morris, A. Maxwell, G. & Galaway, B. [Editors] (1996). *Family Group Conferences*. Monsey: Willow Tree Press.
- Kempe, C., Silverman, F., Steele, B., Droegemuller, W. and Silver, H. (1962). The battered baby syndrome. *Journal of the American Medical Association*, 181: 4-11.
- Kempe, R.S. and Kempe, C. (1978). *Child abuse*. Fontana/Open Books, London.
- Keys, T. (1996). Family decision making in Oregon. *Protecting Children*, 12(3): 11-14.
- Kral R. (1989). "The QIK(Quick Interview for Kids): Psychodiagnostic for Teens and Children - Brief, Therapy Style" *Family Therapy Case Studies*, 4(2): 61-65.
- Lipchik E. (1988). "Interviewing with a Constructive Ear" in *Questions in Therapy*, *Dulwich Centre Newsletter*, Special Edition.
- Mayer B., "Mediation in Child-Protection Cases" in *Mediation Quarterly*, No 24, San Francisco, Jossey Bass, 1989.

- MacKinnon L. & James K. "Raising the Stakes in Child-at Risk Cases. Eliciting and Maintaining Parents Motivation." *Australian and New Zealand Journal of Family Therapy*, Vol 13 #2, 1992, pp 59-71.
- MacCullum, S. (1992). Participative Case Planning A Model for Empowering Case Planning in Statutory Child Welfare: *Children Australia* , 17, (1), 5-9.
- MacCullum, S. (1995). *Safe Families: A Model of Child Protection Intervention based on Parental Voice and Wisdom*, Unpublished PHD Thesis, Wilfrid Laurier University, Ontario, Canada.
- Mayer, B. (1989). Mediation in Child-Protection Cases: *Mediation Quarterly*, No 24, 89-106.
- MacKinnon, L. (1992). *Child Abuse in Context*- Unpublished PHD Thesis University of Sydney.
- Merkel-Holguin, L. (1998) *Transferring the Family Group Conferencing Technology from New Zealand to the United States*. Paper presented to Twelfth International Conference on Child Abuse and Neglect, Auckland, September 6-9.
- Morris, K. & Tunnard, J. [Editors] (1996). *Family Group Conferences: Messages from UK practice and research*. Family Rights Group, London.
- NZCYPS, (1996a). Guidelines for risk estimation with Whanau, Hapu and Iwi, Risk Management Project Version 1, NZCYPS, Auckland.
- NZCYPS, (1996b). Guidelines for risk estimation with Pacific Island Families and their Communities, Risk Management Project Version 1, NZCYPS, Auckland.
- O'Neil D. & McCashen W. (1991). Competency Based Family Support: Brief Therapy as a Tool in Goal Setting and Family Valuing in Child Protection Work, *Family Therapy Case Studies*, Vol 6, No. 2.
- Parton, N. (1985). *The politics of child abuse*. The Macmillan Press, London.
- Parton, N. (1996). Child protection, family support and social work: a critical appraisal of the Department of Health research studies in child protection. *Child and Family Social Work*, 1; 311.
- Parton, N. & O'Byrne, P. (In Press). *Constructive Social Work*. The Macmillan Press, London.
- Perlman H.H. (1972). "The Problem Solving Model in Social Casework", in Roberts, R.W. & Nee, R.H. (Eds), *Theory of Social Casework*, University of Chicago Press, Chicago, pp129 - 180.
- Ryburn, M. and Atherton, C. (1996). Family Group Conferences: partnership in practice. *Adoption and Fostering*, 20(1); 16-23.
- Sigurdson, E. & Reid, G. (1996). *The Manitoba risk estimation© reference manual (version 4.8)*. Manitoba: Sigurdson, Reid and Associates Ltd.
- Sonderquist, M. and Holmquist, A. (private communication).
- Teoh, A.H. and Turnell, A. On the receiving end: A service recipient's perspective of the child protection system. 7th Australasian Conference on Child Abuse and Neglect, Proceedings Vol One.
- Thoburn, J., Lewis, A. and Shemmings, D. (1995). *Paternalism or Partnership? Family involvement in the child protection process*. HSMO London.
- Thomas, G. (1995). *Travels in the trench between child welfare theory and practice*. New York. The Harworth Press.

- Thompson, R.A. (1995) *Preventing child maltreatment through social support. A critical analysis*. Sage Publications, Thousand Oaks
- Thorpe D. (1994). *Evaluating Child Protection*, Open University Press, Buckingham.
- Tumell, A. (1998). The Signs of Safety: Reflections on the road toward a comprehensive partnership practice for child protection casework. 12th International Congress on Child Abuse and Neglect, Auckland, New Zealand Sept 6-9.
- Turcell A. & Edwards S (1997). "Aspiring to Partnership: The Signs of Safety Approach to Child Protection Casework" *Child Protection Review*, 7(3): 177 - 189.
- Tumell A and Edwards S. (1999). *Signs of Safety, a solution and safety focused approach to child protection*. New York: WW Norton.
- Turnell, A & Edwards, S. (1997). -Aspiring- to partnership., -the Signs of -Safety-approach to child protection. *Child Abuse Review*, 6; 179-190.
- Turnell, A. & Hopwood, L. (1994a). Solution Focused Brief Therapy: A First Session Outline:Case *Studies in Brief and Family Therapy*, 8, (2), 39-51.
- Turnell, A. & Hopwood, L. (1994b). Solution Focused Brief Therapy: An Outline for Second and Subsequent Sessions: *Case Studies in Brief and Family Therapy*. 8, (2), 52-64.
- Turcell A. & Hopwood L. (1994c). Solution Focused Brief Therapy: Case Closure and Ideas for the 'Stuck' Cases' *Case Studies in Brief and Family Therapy*, 8 (2): 65-76.
- Turnell A. & Lipchik E. (1999). The role of empathy in brief therapy: The overlooked but vital context. *Australian and New Zealand journal of Family Therapy* 20 (4): 177-182.
- Watzlawick P. (1983). *The Situation is Hopeless but Not Serious: The Pursuit of Unhappiness* W.W. Norton, New York.
- Weakland J. and Jordan L. (1990). Working Briefly with Reluctant Clients: Child Protection Services as an Example, *Family Therapy Case Studies*, Vol 5, No. 2.
- White M. (1988/9). The Externalising of the Problem and the Re-authoring of Lives and Relationships, *Dulwich Centre Newsletter*, Summer.
- Wilson M. and Turnell A. (1994). *A Solution Focused Brief Therapy Workbook*, CBTS Publications, Perth.
- Wolfe, D., Sandler, J., & Kaufman, K., A Competency-based Parent Training Program for Child Abusers. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 49: 633 - 640.

